

Úctyhodná tradice poutních slavností

Měsíc květen, plný nádherné zeleně a jarních květin, je za námi. Žlutá barva je hřejivá jak sluníčko a bílé narcisy, frézie, konvalinky, šeříky, kaliny i ovocné stromy nejvíce voní. Údajně včelky nevidí bílou barvu, proto létají za vůní bílých květin.

Květen je tradičně měsícem mariánských poutí. Obětavé kostelnice v našem okolí už tradičně připravují na poutní slavnost kapličky a kostely, za což jim patří veliké poděkování. Vždy předem vzorně uklidí, vyzdobí oltáře a celý chrám. Navíc se snaží napéct koláče a jiné chutné sladkosti,

udělat chlebičky a jednohubky a zajistit nápoje pro poutníky z širokého okolí.

Poděkování patří i rodinám kostelnic a příbuzným. Většinou jsou to senioři v letech a dělají tuto službu za vatikánskou měnu „Pan Bůh zaplatí“.

Krásné poutní setkání se konalo ve Žlebu, v nádherně opravené kapličce, rovněž ve Vysoké se o pouti Svaté Trojice sešli poutníci, hlavně bývalí občané z této vesničky, a jako vždy zavzpomínali na své dětství a minulost.

Díky manželům Strakovým za věnovaný čas a pohostinnost v jejich zahradě. Všem pořadatelům dlouholetých poutních setkání přejeme dlouhá léta v dobrém zdraví.

S úctou

Katka Maurerová

Automatický defibrilátor zachraňuje životy

Poskytnutí první pomoci je zásadním předpokladem k záchraně lidského života. Není to ale jednoduchá záležitost a rozhoduje při ní každá vteřina. Základní první pomoc ovšem mohou zajistit automatizované externí defibrilátory, které i laika dokážou navést k provedení bezpečné a účinné první pomoci zejména při zástavě srdce.

Jeden takový se podařilo paní ředitelce Anně Hoškové zajistit do mateřské školy, kde bude k dispozici od července. Záměrem obce je umístit další i na budovu obecního úřadu tak, aby byl přístupný všem občanům nonstop po celých 24 hodin.

Antonín Marinov, starosta

Každý člověk bez rozdílu věku se může zapojit do dění ve své obci

Obec Malá Morava začala v současné době zpracovávat aktualizaci své strategie, ve které chce vyjasnit priority svého rozvoje a rozvrhnout jednotlivé rozvojové činnosti na období let 2023-2035.

Považujeme za velmi důležité zapojit občany do fungování obce, zjistit jejich názory a náměty na další rozvoj a směřování obce. Proto se obracím na každého z Vás se žádostí o vyplnění dotazníku, který najdete uprostřed této Devítky,

a vyjádření názoru na otázky v něm uvedené. Dotazníky jsou anonymní a jejich výsledky poslouží výhradně jako podklad pro zpracování aktualizace rozvojové strategie.

Vyplněné dotazníky, prosím, odevzdejte do schránky u budovy obecního úřadu, můžete ho vyplnit i online na webových stránkách obce www.obecmalamorava.cz, nebo předat také osobně, nejpozději ovšem do 31. 7. 2023.

Antonín Marinov, starosta obce

Snímek účastníků poutové slavnosti, která se konala 3. června od deseti hodin dopoledne v kapli Nejsvětější Trojice ve Vysoké u Malé Moravy. Velké poděkování patří paní Maurerové a manželům Strakovým za občerstvení.

Antonín Marinov, starosta

Uzavírka silnice

Upozorňujeme občany, že z důvodu oprav silnice u bývalého Zetoru v Hanušovicích, bude od 19. 6. 2023 do 23. 7. 2023 úplně uzavřena silnice č. II/369 v úseku Hanušovice-Bohdíkov. Objízdná trasa bude vedena přes Koprivnou, Šumperk a Olšany.

Obec Malá Morava

Soutěž Rozkvetlé okno 2022 má své vítěze

V pátek 21. dubna se v zasedací místnosti obecního úřadu uskutečnilo setkání, jehož programem bylo vyhodnocení soutěže o nejkrásnější rozkvetlé okno.

Sedmého ročníku soutěže se v loňském roce účastnilo celkem 16 soutěžících a komise, která vybírala nejkrásnější květinovou výzdobu, to měla opravdu těžké. Na prvním místě se v kategorii rozkvetlé okno nebo balkón v bytových do-

mech umístila paní Anna Urbanová, v kategorii rozkvetlé okno nebo balkon v rodinných domech a chalupách paní Ilona Turoňová a v kategorii rozkvetlé předzahrádky nebo okolí domu paní Irena Kouřilová.

Všem účastníkům soutěže srdečně gratulujeme a přejeme ať jim jejich květinové výzdoby i v letošním roce přináší klid a pohodu.

Antonín Marinov, starosta

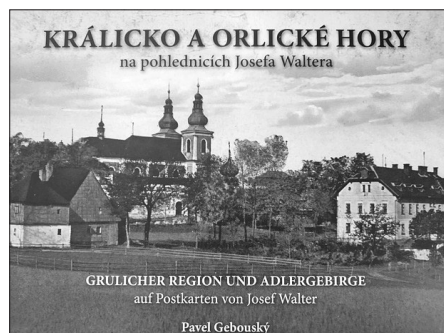

Škoda že černobílé stránky Devítky nemohou uchovat tu pestrou škálu barev květin našich soutěžících. Toto je dílo Anny Urbanové.

Okno plné květů paní Turoňové.

Králicko na dobových fotografiích

V Městském muzeu Králíky se dne 2. června 2023 konal křest a autogramiáda knihy autora pana MUDr. Pavla Gebouského, ve které je zachyceno dílo fotografa Josefa Waltera, který žil v Králíkách.

V knize je řada historických pohlednic a fotografií nejen z Králícka a Orlických hor, ale také z naší obce.

Jestliže máte o tuto knihu zájem, můžete si ji zakoupit na Obecním úřadě Malá Morava. Její prodejní cena je 320,- Kč.

Antonín Marinov

Hledáme zájemce o členství v požární zásahové jednotce obce JPO V. Malá Morava

Náplň činnosti

- likvidace požárů a technických překážek
- likvidace následků přírodních kalamit
- zabezpečení činnosti v oblasti civilní ochrany
- ostatní záležitosti podle potřeb obce

Předpokladem je dobrý zdravotní stav a chuť pomáhat

Bližší informace podá: Antonín Marinov, starosta obce, tel.: 724 186 911, email: obec@obecmalamorava.cz

Tradičně velmi krásnou je bohatá předzahrádka paní Ireny Kouřilové z Vojtíškova.

Obec Malá Morava pořádá 8. ročník soutěže

SOUTĚŽ

O nejkrásnější 2023 rozkvetlé okno

Soutěží se
o nejkrásnější
květinovou výzdobu oken,
balkónů, okolí domů či předzahrádek
v těchto kategoriích:

- 1) rozkvetlé okno nebo balkon v rodinných domech a chalupách
- 2) rozkvetlé okno nebo balkon v bytových domech
- 3) rozkvetlé předzahrádky nebo okolí domu

Vyhodnocení účastníci v každé kategorii obdrží zajímavé finanční ceny.

Do soutěže je možné přihlásit jakékoliv okno bytového, rodinného domu nebo chalupy, balkon, předzahrádku nebo okolí domu, které je viditelné pohledem z veřejné komunikace nebo z veřejného prostranství. Každý, kdo se chce soutěže zúčastnit, musí vyplnit přihlášku a zaslat na adresu Obecní úřad Malá Morava, Vysoký Potok 2, 788 33 Hanušovice nebo elektronicky na email obec@obecmalamorava.cz. Uzávěrka soutěže je 15. září. V průběhu soutěže se může každý přihlášený účastník prezentovat maximálně třemi fotografiemi v každé kategorii. Na fotografii musí být uvedeno jméno soutěžícího, adresa, telefon nebo e-mailová adresa a musí být doručena buď elektronicky na email obec@obecmalamorava.cz nebo osobně na adresu obecního úřadu.

Občanům, kteří nemají možnost květinovou výzdobu nafotit sami, přijdeme rozkvetlé okno, balkon či předzahrádku nafotit. O tuto službu je ovšem nutno předem požádat na telefonním čísle 724186911.

Den otevřených dveří v naší školce

V sobotu 29. dubna 2023 se v mateřské škole ve Vysokém Potoku konal den otevřených dveří, kde si všichni zájemci z řad široké veřejnosti mohli prohlédnout interiér školky, školní zahradu a vybavení školky.

Pro všechny děti byl připravený také zábavný program, v rámci kterého proběhlo i pasování na školáky za účasti rodinných příslušníků a přátel školy. Počasí nám moc nepřálo, ale dětem to nevadilo a předvedly se, jak moc jsou šikovné. Spolu s paní ředitelkou si pro nás připravily pásmo básniček a písniček. A potom už byly slavnostně pasovány na školáky, kterými se stanou po velkých prázdninách.

Popřejme jim proto hodně štěstí a vše dobré v další životní etapě.

Antonín Marinov, starosta

U naší školky bylo opravdu veselo. Děkujeme rodičům za hezké obrázky spokojených dětí.

HLEDÁTE PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOST ČI ZMĚNU? PŘÍDEJTE SE K NÁM!

ADMINISTRATIVA:

- ♥ Asistentka předsedy představenstva

HOSPODÁŘSKO-TECHNICKÉ PROVOZY:

- ♥ Energetik
- ♥ Dispečer pro technický dispečink
- ♥ Řidič prádelenského provozu (řidičské oprávnění sk. C)

ZDRAVOTNICKÉ PROFESE:

- ♥ Všeobecná/praktická sestra
- ♥ Dětská sestra
- ♥ Fyzioterapeut

Další volné pozice a podrobnější informace naleznete na našich stránkách www.nemocnicešumperk.cz v sekci „KARIÉRA“ nebo na <https://kariera.nemocnicešumperk.cz/> (po načtení QR kódu).

TĚŠÍME SE NA VÁS!

A: Nerudova 640/41, 787 01 Šumperk
E: personalni@nemocnicešumperk.cz
T: +420 583 334 562

Sýrový Janeček

Docela nedávno, v době první republiky, žil na Malé Moravě jeden jakoby veliký podnikatel. Tedy alespoň si takto říkal. Byl to domkář, spíše chalupník a zahradník. Doma choval jen všeobecné domácí zvířectvo - slepice, králíky, prase a čtyři kozy. Ty ovšem choval jen víceméně na mléko, pro dvojí potřebu, a pro potřebu chovaného prasete. Doma si ale vyráběl domácí kozí sýr. To aby nemusel kozi mléko vyhazovat, když jej měl nadbytek.

K jeho větší výrobě se odhodlal zcela náhodně, a to když jednou u něj po „bujaré“ noci pobyl jeden jeho kamarád z „mokré čtvrti“. On totiž žil zcela sám. Rodiče mu již dávno odešli na věčnost. Živil se příležitostnou prací u zdejších sedláků a v zimě zase prací v lese pro lesní vrchnost. Obledený chodil v takových hadrech neurčité barvy. Jen do chléva si bral hadry ještě horší, říkal jim pracovní. Tak tomu kamarádovi dal na snídani ke chlebu také kousek toho svého sýra. Jinak vlastně doma na jídlo krom toho chleba ani nic neměl. Kamarád mu přitom řekl, když se najedl toho sýra s chlebem, že ten sýr je vlastně velmi dobrý a že by jej mohl vyrábět a prodávat i pro cizí lidi, čili jak se lidově tehdy říkalo „na kšeft“.

Našemu chalupníkovi bylo, jako když do něj hrom uhoří. Chudák zrovna nebyl, protože na sobě pořád šetřil, vlastně ani neměl za co utratit. Byl vytáhlé postavy, vlasy měl kudrnaté, ale světlé. Také oči měl modré. Tvář měl, jak by se řeklo, samou pihu. To mu vlastně nevadilo, protože za děvčaty nechodil, jen občas se setkal se svými kamarády v hospodě, nebo u něj doma. Měl doma napálenou domácí kořalku, kterou si sám páčil z ovoce, nebo z jeřabin, kterých v té době rostlo všude dost. Ale také dva demižony na deset litrů, ve kterých měl domácí ovocné víno. Takovému domácímu vínu říkával, že je omáňkové, protože dokáže každého omámit. Vyráběl si jej sám z ovoce, které nikdy moc nejedl, ale takto jej alespoň nějak využil a kamarády s ním někdy i rádně napojil. Zvláště v zimě, kdy mrzlo, až praštělo, a všechny domy byly zasypané sněhem, tak na svařené omáňkové víno se skořící by nikdy nezanevřel.

Nejdříve šel s trakačem na trh do Hanušovic vyzkoušet, zda je ten jeho sýr dobrý také k prodeji. Podle ostatních trhůvců si na to vzal váhu, takovou domácí, malou i se závažími, která mu zbyla doma po rodičích. Na trakači měl složený celý svůj krámeček, což bylo několika krátkých desek na postavení stánku se stříškou a pultíkem pro prodej. Připravil si to již předem doma, aby byl s tím postavením krámků na místě rychle hotov. Nejdříve nalámal na kousek papíru několik kousků sýra k okošťování pro kupující. Pak si již nachystal kousky balicího papíru pro prodej kousků sýra.

Asi za dvě hodiny měl všechno prodáno a uháněl rychle domů na Malou Moravu. Doma si připravil další várku sýra na prodej, protože další trh byl v Králíkách hned na druhý den.

V Králíkách měl opět velký prodejní úspěch se svým sýrem. Ihned si nakoupil další kozy domů do chovu. Měl jich nyní asi deset. Zakoupil si ještě větší hrnce na vaření koziho mléka. Na obou trzích zjistil, že prodávat kozi sýr je jistě lepší, a navíc finančně výnosnější, než se ve sněhu dít na vrchnost. Vysmýčel, vyčistil a uklidil komoru, kam asi tak deset let nevstoupil, protože tam

byl podle něj jen nepořádek. Tuto komoru také ihned vybělil vápnem. Pak tam postavil regály na zrání sýra a navíc i pracovní stůl, kde bude tento sýr zpracovávat. Dveře sem také opravil a opatřil pořádným zámekem, aby byl sýr v řádné ochraně před zloději. K tomu si ještě pořídil pořádného hlídacího psa. Ten, co ho měl doposud, byl spíše tak leda pro zábavu. Byl to vesnický ořech, taková spíše pouliční směska. Toho, co si nově opatřil, byl klasický „ostrý“ vlčák.

Tentokrát již vařil a vyráběl kozi sýr ve velkém.

Začalo se mu dařit. Na práce k sedlákům již nechodil. Jen vyráběl sýr a dále jej prodával. K tomu aby nemusel chodit s trakačem, tak si koupil koně i se záphačem do vozíků. K tomu měl i nějaké nářadí na práci doma i na poli. Konečně pochopil, k čemu to harampádí vlastně je. Všechno to bylo na potřebu, ale on si jej doposud nevážil. Nyní se mu vše hodilo. Jednak musel nějak ošetřit pole a zahradu. Také hlavně v létě si nadělat hodně sena na krmení pro své kozy na zimní měsíce. Jednak jako krmení, jednak na podestýlku, aby v tom jejich chlévě neměly kozy zimu.

V průběhu roku byly kozy stále venku na pastvě. Jen musel hlídat, aby byl všechny pořádně uvázané, aby se nezaběhly a někde někomu, třeba sousedovi, neožraly zahradu, zahrádku, nebo třeba ovocné stromy. To všechno ty kozy uměly.

Při svých cestách za obchodem potkal jednoho kamaráda. Ten byl na rozdíl od něj spíše jako valibuk od přírody. Ale také mu bylo ouvej. Dům mu zabavili na zaplacení dluhů, pole a zahradu mu sebrali také. Takže najednou z něj byl bezdomovec. Kamaráda se našemu sýrařovi zželelo a tak si jej dovezl z cesty k sobě domů. On mu ale řekl, že vlastně nemá jednak co do úst a má stále hlad a hlavně nemá vůbec žádné peníze, aby mu zaplatil za nocleh a jídlo. Sýrař mu rovnou navrhl, že si všechno může, co od něj

dostal, odpracovat. Náš „valibuk“ s tím souhlasil, a tak žil a pracoval u něj. Protože byl k práci docela šikovný a „hr“, tak si jej sýrař nemohl vynachválit. Navíc tak byl pořádek někdo doma, i když jezdil za obchodem. Práce nevázla a mohl tak vyrobit najednou dvakrát tolik sýra než před tím než k němu přišel onen valibuk. Lidé je měli oba rádi. Říkali jim „velký Janeček“ a „malý Janeček“.

Ještě jim, jak se říká, zbývala výrobní kapacita, tak začali vyrábět i sýr z kravského mléka. Také tento sýr šel na dračku. Prostě se nikdy nestalo, že by někdy přijel velký Janeček s neprodanými sýry domů. Většinou všechn sýr prodal na trzích, a co neprodal tam, tak ihned na místě prodal svou produkci sýra v místních obchodech obchodníkům.

Začali se oba velmi pěkně oblékat. Do výroby a prodeje si zakoupili pro sebe bílé pláště a každý ještě velkou kuchařskou čepici. Pochopitelně, že měli na sobě vždycky krásné čisté bílé zástěry, které si každý den obměňovali za čisté. Domů si opatřili velkého strakatého kocoura, který jim hlídal celý dům, aby do něj, nedej bože, nepronikly myši.

Žilo se jim dobře, a jestli jsou někde na světě dobří lidé, tak mezi ně jistě patřili také tihle sýraři.

Ludvík Vrána

Malomoravské slavnosti 2023

Už tradičně druhou srpnovou sobotu v roce se v Podlesí bude konat další ročník Malomoravských slavností. Největší akce roku odstartuje 12. srpna od 14.00 hodin na hřišti v Podlesí.

Bohatý program, který potrvá až do tří hodin ráno, zahrnuje zábavu pro všechny generace. Starší generaci potěší ostravský zpěvák Zdeněk Krásný, dále zahraje Team Revival, Janek Ledecký, Michal Kovalčík, vítězka Česko-Slovenské

Superstar Sabina Křováková a taky skvělá Leona Machálková. Pro děti jsou připraveny atrakce - minidiskoshow, balónková show, malování na tvář a projíždky na koních. Chybět nebude ani ohňostroj a závěrečná taneční zábava s kapelou Peter's band.

Přijďte si popovídat se sousedy, známými a starousedlíky.

Antonín Marinov, starosta

Zlatokopecký skanzen ve Zlatých Horách

Vážení spoluobčané, přijímáte pozvání za putováním a kulturou dne 24. června 2023. OÚ Malá Morava pořádá zájezd, dopravu zajišťuje firma VOBUS. Časy odjezdu jsou 7.00 hod. Malá Morava bytovky, 7.05 hod. MŠ Vysoký Potok, 7.15 hod. Podlesí, 7.30 hod. Vojtěškov, 7.45 hod. Hanušovice pošta. Co všechno navštívíme - město Zlaté Hory, skanzen, kde uvidíte bývalou těžbu zlata, Rejvíz

- Mechové jezírko a další zajímavosti této lokality. Vše se pokusím doplnit výkladem. Akci zajišťuje OÚ Malá Morava a je určená pro obyvatele našeho regionu.

Na všechny se těší

Mgr. Jaromír Straka

Tanec koní

Na začátku sedmdesátých let jsem dostal zakázku pro vytyčení uložení podzemního kabelu ve směru od obce Podlesí na Severomoravskou chatu. On tam ten kabel byl již dříve, ale také tam bylo vedení nízkého napětí taženého po sloupech. Všechno to bylo na plánovaný provoz této rekreační chaty málo.

Odběry elektrické energie se neustále zvyšovaly, vždy podle toho jaký spotřebič na elektřinu se tam nově instaloval. Ale podnik z Brna, který chatu v té době vlastnil, dostal poměrně levné lyžařský vlek z Rakouska. Tam se tyto vleky hromadně rušily a prodávaly se za cenu šrotu. Tak se u nás najednou objevily třeba i vleky „TatraPoma“ ve velkém počtu. Jaký druh lyžařského vleku se tam nakonec realizoval, nevím, ale ten nový elektrický kabel se tam musel položit, protože to bylo nutné

především pro vlastní provoz této rekreační chaty.

Pochopitelně, že se tam začal organizovat také noční provoz lyžování a bylo nutno postavit na zdejší sjezdovce také osvětlení. Protože jsem zrovna v obci Malá Morava přechodně bydlel (v chaloupce na Vojtíškově), ale také proto, že jsem tam zaměřoval mnoho dalších věcí, tak jsem si i tuto zakázku vzal na starost také.

Zajímavostí bylo, že kabel byl již natažený od pily – Severomoravských dřevařských závodů – až do Podlesí. A také byl už zahrabán. Prý se to dělalo formou brigádnické práce. No, raději jsem se na to dále neptal. Vím a věděl jsem moc dobře, že naprostá většina takovýchto staveb se na našem venkově stejně dělala na černo. Ale pomáhalo se tak lidem, co tam tehdy bydleli a já měl pro místní vždycky slabost.

Stojím si tak se svým měřičským přístrojem ve svahu sjezdovky, tak asi napůl cesty mezi chatou a vlastní obcí, a najednou koukám. Rovnou na mne se řítí kůň se zapřaženým nákladem dřeva. Měl jsem co dělat, abych mu z jeho dráhy jen taktak uhnul. On totiž v té strmé jízdě od lesa nemohl pro velikost nákladu uhnout. To aby si nepolámал nohy, nebo něco jiného. Kočí jej nechal na volno, protože věděl, že se cestou nic a nikdo nenachází a kůň si pojede i s nákladem podle své vlastní vůle.

Ještě jsem se ani nestačil vzpamatovat z toho úleku a již se na mne řítí další kůň a další náklad dřeva. A opět na volno. Koně zastavili i s nákladem kousek pode mnou a čekali na své pány.

Ti mezitím přišli až ke mně. Jak jsem poznal, byli to pracovníci od lesů a byli zde na krátkou výpomoc při svozu palivového „deputátního“ dřeva do Podlesí ke zdejším lidem, zaměstnancům zdejšího lesního závodu. Byl to sice lesní závod Ruda nad Moravou, takže všichni to byli zaměstnanci Státních lesů – ředitelství Krnov. Jednoho kočího jsem znal od vidění. Pocházel z Raškova a byl kmenovým zaměstnancem lesního závodu Ruda. Ten druhý byl můj kamarád Pustina. Ten pocházel z Nové Seninky za Starým Městem pod Sněžníkem a byl zaměstnancem lesního závodu Hanušovice. Později se přestěhoval do Kunčic, ale pracoval pořád stejně ve zdejších lesích podle požadavku lesního závodu.

Oba byli udivení tím, jak jsem se tam ocitl, že tam kde jsem, ještě před chvilkou vůbec nikdo nebyl, a tak neměli obavu ani o koně, ani o náklad, ale také ani o to, že by tam vůbec někdo mohl zrovna v tu chvíli být. Tak jsem jim pověděl jak to je se mnou a proč jsem zrovna tam a ne někde jinde. Oni odvážali své koně od nákladu, aby je nechali odpočinout. Byli již od rána na práci a také si potřebovali odpočinout. Jak kočí, tak oba koně.

Bylo velmi hezký a sluníčko již začalo připalovat. Koně se začali pást na úhoru. To pole, které jim poskytl svěží trávu, nebylo již několik let obděláváno. Jen se občas posekalo. Oba kočí si svorně pochvalovali počasí. Jen prý se zase hodně objevili na mezích divoké vosy, které pak otravují život lidem i zvířatům. To jsem jim potvrdil a začal jsem jim vyprávět, jak jsem doma na Vojtíškově také musel na půdě zlikvidovat jedno hnízdo vos. Nemohl jsem doma pořádně větrat v kuchyni, protože mi tam zdívočelý vosy vždycky naletěly.

A tu najednou koukám.

Oba koně začali divoce ržát a kolem sebe se točit. Vyskakovat a otáčet. Opravdu se zdálo, že spolu tančí. Vypadalo to opravdu zajímavě, ale pro oba koně to vůbec příjemné nebylo. Oni totiž nevědomky rozšlápli při té své pastvě vosí hnízdo a roj vos je ihned začal napadat. Nakonec se oba dali doslova na úprk, pryč z dosahu rozdívočelých vos.

Nedalo se nic dělat, museli jsme se rychle rozejít. Oba vozkové šli uklidňovat své koně. Následně je zavedli k potůčku, co opodál tekla od Sváté Trojce. Koně se uklidnili, a pak šli opět do záprahu. Již bez nějakého většího odporu odvezli svůj náklad dřeva do Podlesí. A já zatím pokračoval ve své práci.

Jen večer jsem si u večere ještě vzpomněl, že jsem vlastně viděl na vlastní oči tančit koně.

Vzpomínal
Ludvík Vrána

Den dětí a kácení máje na Vysoké

Tradiční akce se na Vysoké uskutečnila 27. května 2023 za pěkného počasí a dobré účasti dětí i dospělých od 15 hodin v areálu u Lužníků.

Pro děti byly nachystány soutěže, které režíroval Jirka Novák – např. lukostřelba, vzduchovka, míčové hry, běh v pytlicích. Jirka Svoboda dodal dřevěné destičky na malování obrázků s Jarkou Strakovou. Eva Kazíková dovezla různé stolní hry do stanu a velký úspěch mělo malování na obličej dětí. Libor Lužík s Alenkou zajistili občerstvení, Jaromír Piskoř pekli makrely a každý si mohl na ohni opět kvalitní špekáček.

V pět hodin odpoledne se pod vedením Ludka Svobody provedlo skácení májky na centrálním náměstí.

Akce se zúčastnily nejen děti chatařů z Vysoké, ale také zájemci z Hanušovic, Malé Moravy a okolí. Všichni se bavili a hlavně jsme se rozcházeli s dobrým pocitem, že jsme pro děti připravili den plný her a zážitků.

Hlavní sponzoři – Obec Malá Morava, MěÚ Hanušovice. Různé pečivo dodali chataři.

Jaromír Straka

Zápis ze 4. zasedání Zastupitelstva obce Malá Morava, konaného dne 20. 4. 2023 od 16.00 hod. v zasedací místnosti obecního úřadu

Poznámka: Tento zveřejněný Zápis je upraven (jsou zveřejněny pouze iniciály jmen a příjmení osob, které nesouhlasí s uveřejněním) z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění. Zveřejněné osoby jsou zde uvedené s jejich souhlasem. Do úplné verze Zápisu mohou v případě potřeby na obecním úřadě kdykoli nahlédnout občané obce od 18 let věku s trvalým pobytem na území obce, fyzické osoby - vlastníci nemovitostí (staveb, bytů, pozemků) na území obce a cizí státní příslušníci, kteří mají trvalý pobyt na území obce. Jiné fyzické osoby a osoby právnické mají možnost získat informace z jednání zastupitelstva obce na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Přítomní členové zastupitelstva obce:

Jan Kouřil (2), Antonín Marinov (3), Pavel Morong (4), Štěpán Morong (5), Karel Svoboda (6), Ing. Maxmilián Ščambura (7), Rostislav Ščambura (8), Mgr. Olga Temňáková (9).

Nepřítomní členové zastupitelstva obce:

Walter Köhler (1) – omluven

Přítomní občané:

A. U., J. U., Ing. J. R., J. H.

Hlasování zastupitelů: (+) pro, (-) proti, (o) zdržel se hlasování, (x) nepřítomen

Starosta obce v 16:00 hodin zahájil zasedání zastupitelstva obce a sdělil, že veřejnost byla o svolání zastupitelstva informována oznámením vyvěšeným na úřední desce a na webových stránkách obce. Členové zastupitelstva obdrželi pozvánku. Je přítomna nadpoloviční většina členů zastupitelstva, tudíž je, podle ustanovení zákona o obcích, zastupitelstvo usnášitelné. Zápis z předešlého jednání byl ověřovateli podepsán, k nahlédnutí je na obecním úřadě v Malé Moravě.

1. Schválení programu

Starosta seznámil přítomné s návrhem programu, který byl zveřejněn spolu s pozvánkou na úředních deskách obce:

1. Schválení programu jednání.
2. Určení zapisovatele z jednání.
3. Určení ověřovatelů z jednání.
4. Zpráva o plnění usnesení z minulého jednání.
5. Opatření starosty.
6. Rozpočtová opatření.
7. Souhlasy se stavbami.
8. Žádost o finanční dar.
9. Pacht pozemků.
10. Smlouva o věcném břemeni.
11. Výroční zpráva Policie ČR.
12. Diskuze.
13. Závěr jednání.

Starosta vyzval přítomné k dalším návrhům nebo diskuzi. Do diskuze se nikdo nezapojil.

2023/04/01: ZO Malá Morava schvaluje program jednání 4. zastupitelstva obce konaného dne 20. 4. 2023 dle předloženého návrhu.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

2. Určení zapisovatele z jednání

Starosta určil zapisovatelkou zápisu z jednání paní Olgu Temňákovou.

3. Určení ověřovatelů zápisu

Starosta obce určil ověřovatelem zápisu z jednání pana Maxmiliána Ščamburu a Jana Kouřila.

4. Zpráva o plnění usnesení z minulého zasedání a zpráva o činnosti obecního úřadu

Starosta seznámil přítomné s plněním usnesení z minulého zasedání a se zprávou o činnosti obecního úřadu a starosty. Informoval, že všechna usnesení byla splněna. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí zprávu o plnění usnesení.

5. Opatření starosty

Starosta obce seznámil zastupitele s opatřeními č. 3, 4, 5 a 6/2023 na uzavření pachtovních a darovacích smluv. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO Malá Morava bere na vědomí informaci o provedených opatřeních.

6. Rozpočtová opatření

Starosta obce seznámil zastupitele s návrhem rozpočtového opatření č. 100001/2023. Starosta vyzval k diskuzi. Pavel Morong se dotazoval na položku mateřské školy a kulturního domu. Starosta doplnil, že je to k likvidaci mečů a opravy na fasádě. Dále pak položka veřejného osvětlení je k rekonstrukci vedení ČEZ na Vysokém Potoku.

2023/04/02: ZO Malá Morava schvaluje rozpočtová opatření č. 100001/2023, které je přílohou č. 1 tohoto zápisu.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

7. Souhlasy se stavbami

Stavba zahradního domku Podlesí

Pan J. Č., bytem xxx, požádala obec o souhlas se stavbou – udělení výjimky pro stavbu zahradního domku na nářadí na pozemku p. č. st. 79 v jejím vlastnictví. Ráda by tento dřevěný domek postavila ve vzdálenosti 30 cm od hranice obecního pozemku p. č. 1875 v k. ú. Podlesí-město. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/04/03: ZO Malá Morava schvaluje souhlas se stavbou „zahradního domku Podlesí“ na p. č. st. 79, k. ú. Podlesí ve vzdálenosti 30 cm od hranice obecní parcely p. č. 1875 v k. ú. Podlesí-město.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

Stavba RD Sklené

Zástupce žadatelů Bc. L. V. a Bc. V. V., bytem xxx, společnost OK Pyrus s.r.o., Tkalcovská 873/3b Brno, požádal obec o vyjádření k výstavbě rodinného domu na pozemku p. č. 779/2 a st. 98 v k. ú. Sklené u Malé Moravy. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/04/04: ZO Malá Morava schvaluje souhlas se stavbou rodinného domu na pozemku p. č. 779/2 a st. 98 v k. ú. Sklené u Malé Moravy a uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti – sjezdu, úplatné zřízení 2000,- Kč + DPH.

Hlasování: 6:2:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
x	+	+	+	+	+	-	-	+

Stavba studny Vojtiškov

Pan M. R., bytem xxx, požádal obec o vyjádření a souhlas se stavbou dvou vrtaných studní na pozemku p. č. 467/3 v k. ú. Vojtiškov. Starosta vyzval k diskuzi. Rostislav Ščambura se dotazoval, zda se to týká staveb, které jsou v realizaci. Starosta reagoval, že ano.

2023/04/05: ZO Malá Morava schvaluje souhlas se stavbou dvou vrtaných studní na pozemku p. č. 467/3 v k. ú. Vojtiškov.

Hlasování: 6:2:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
x	+	+	+	+	+	-	-	+

Stavba Vysoký Potok

Ing. J. F., xxx, který zastupuje stavebníka paní E. B., xxx, požádal obec o vyjádření a souhlas se stavbou pro rodinnou rekreaci „Chata Nad Rychtou, k. ú. Vysoký Potok parc. č. st. 20 a 72“. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/04/06: ZO Malá Morava schvaluje souhlas se stavbou pro rodinnou rekreaci „Chata Nad Rychtou, k. ú. Vysoký Potok parc. č. st. 20 a 72“.

Hlasování: 6:2:0 (schváleno)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
x	+	+	+	+	+	-	-	+

8. Žádost o finanční dar

Ing. Z. A., bytem xxx, požádal obec o finanční podporu při tvorbě knihy „František Liebl malíř zvěře“. Obec žadatele již v minulosti podpořila, při vydávání obdobných knih. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

Obec Malá Morava přijme pracovníka na pozici Pracovník údržby obce - traktorista

Náplň práce:

Řízení, údržba a běžné opravy motorových vozidel.
Sekání trávy, úklid sněhu – zimní údržba komunikací
traktorem, práce v lese, údržba majetku obce (silnice,
hřiště, hřbitovy).
Údržba vodovodů, kanalizací a zeleně, svozy odpadů.
Zabezpečení kulturních akcí a další práce.

Požadujeme:

Manuální zručnost, pečlivost a důslednost, aktivní a
samostatný přístup k práci.
Ochotu pracovat přesčas – například při organizaci
kulturních akcí.
Řidičské oprávnění skupiny „B“ a „T“.
Částečná znalost práce na PC výhodou.
Zdravotní způsobilost.

Nabízíme:

Pracovní poměr na dobu neurčitou.
5. platová třída s platem podle délky praxe
od 17.300,- Kč do 23.510,- Kč + osobní ohodnocení
podle pracovních výsledků od 0,- Kč do 8.000,- Kč.
Placené přesčasy.
Pravidelná valorizace platu.
25 dní dovolené (tzn. týden navíc).
Stravenky.
Příspěvek na penzijní spoření.
Příspěvek na dovolenou.

Bližší informace: Antonín Marinov, tel.: 583 240 161

Letní dovolená

MUDr. Svatopluk Kubáček, Hanušovice

od 10. do 21. července
a od 21. do 25. srpna 2023.

Prosíme občany, aby si včas zajistili své léky.

2023/04/07: ZO Malá Morava schvaluje poskytnutí finančního daru ve výši 10.000,- Kč Ing. Z. A., bytem xxx, a souhlasí s uzavřením darovací smlouvy.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

9. Pacht pozemků**Malá Morava**

Paní J. L., bytem xxx, požádala obec o pacht části pozemků p. č. 1308/2 a části p. č. 1636 v k. ú. Malá Morava. Žadatelka tyto části pozemků užívá, má zde přístřešek na dříví a kůlny. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/04/08: ZO Malá Morava schvaluje záměr pachtu pozemků p. č. 1308/2 o přibližné výměře 140 m² a p. č. 1636 o přibližné výměře 75 m² v k. ú. Malá Morava.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

Křivá Voda

Ing. J. R., xxx, požádala obec o pacht části pozemku p. č. 355 v k. ú. Křivá Voda o výměře cca 60 m² k zemědělským účelům. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/04/09: ZO Malá Morava schvaluje záměr pachtu pozemků p. č. 355 v k. ú. Křivá Voda o výměře cca 60 m².

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

10. Smlouva o věcném břemeni

Obec Malá Morava uzavřela se společností ČEZ smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene – služebnosti na pozemcích p. č. 1804/6, 1811/1 a 1813/1 v k. ú. Vojtěškov. Vzhledem ke skutečnosti, že stavba přípojky NN je dokončená, požádala společnost Trabbau, a. s., o podpis smlouvy o věcném břemeni. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

2023/04/10: ZO Malá Morava schvaluje uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene - služebnosti č. IV-12-8021073/2 Vojtěškov – č. parc 39 NNk.

Hlasování: 8:0:0 (schváleno)

11. Výroční zpráva Policie ČR

Starosta seznámil přítomné s bezpečnostní zprávou o nápadu trestné činnosti a stavu veřejného pořádku ve služebním obvodu PČR OO Hanušovice za rok 2022. Starosta vyzval k diskuzi, do diskuze se nikdo nepřihlásil.

ZO bere na vědomí zprávu o činnosti Policie ČR.

12. Diskuze

Starosta vyzval zastupitele obce k diskuzi.

Maxmilián Ščambura v diskuzi reagoval na dle jeho názoru znepokojující stav výstavby rodinných domů na katastrech obce. Kdy od podzimu bylo schváleno 9 staveb rodinných domů. Dotazoval se, zda to není moc a zda je to dobrý směr rozvoje obce s ohledem na nedalekou Dolní Moravu a zkušenost s tamní výstavbou. Starosta reagoval, že obec má platný územní plán a pokud je stavba v jeho souladu není důvod stavbu nepovolit. Nestaví se žádné hotely ani penziony, ale rodinné domy a rekreační chalupy. Současně upozornil na odpovědnost ZO udělení souhlasu či nesouhlasu se stavbou. Pokud je zájem ze strany členů zastupitelstva něco na výstavbě změnit, je potřeba přehodnotit územní plán a jeho regulativy. Pavel Morong naopak výstavbu podpořil, zlukrativní to obec a umožní případně usazení nových obyvatel. Maxmilián Ščambura ještě v diskuzi upozornil na problematiku odpadového hospodářství spojeného s víkendovou rekreací. Starosta reagoval, že v tom problému zatím nevidí.

Starosta vyzval k diskuzi občany, do diskuze se nikdo nezapojoval.

13. Závěr jednání

Žádné další dotazy či připomínky nebyly, a proto starosta obce Antonín Marinov poděkoval všem přítomným zastupitelům, občanům a hostům za účast na dnešním zasedání. V 16:30 hodin jednání ukončil.

Přílohy:

1. Rozpočtové opatření č. 100001/2023

Zápis byl vyhotoven dne 24. 4. 2023

Ověřovatelé zápisu: Ing. Maxmilián Ščambura, Jan Kouřil

Zapsala: Mgr. Olga Těmňáková

Starosta obce: Antonín Marinov

Jak se bude Malá Morava rozvíjet v dalších letech?

Vážení obyvatelé,

zastupitelstvo obce Malá Morava se rozhodlo zaktualizovat svůj rozvojový dokument – **strategii, která bude určovat priority rozvoje území obce a života v obci, v letech 2023 – 2033.**

Na počátku tvorby dokumentu **zhodnotíme stávající stav**, zajímá nás to, co si obyvatelé na obci Malá Morava cení, proč zde bydlí, ale i to, co jim v obci chybí a co by rádi změnili.

Další část strategie bude tvořit **návrh aktivit nebo projektů**, které byste rádi jako občané v Malé Moravě realizovali. Jako občané obce se můžete podílet na optimálním nastavení oblastí, na které se budete v obci nejvíce zaměřovat s cílem zvyšování kvality života v obce. V rámci strategie se pokusíme pro tyto priority identifikovat zdroje financování (dotace, rozpočet obce, rozpočty dalších subjektů apod.), a pojmenovat nositele konkrétních projektů ve vymezeném období. **Tento dokument nám tedy umožní se zodpovědně zamyslet nad tím, co nám v obci zlepší kvalitu života a je to zároveň v nejbližších letech realizovatelné.** Nositelem projektu nemusí být vždy jen obecní úřad, ale i třeba mateřská škola, podnikatel či nezisková organizace.

V průběhu aktualizace strategie (červen–prosinec 2023) se snažíme komunikovat s obyvateli obce, se zástupci neziskových organizací působících v obci, zástupci podnikatelů, zástupci mateřské školy a dalších organizací a institucí. **Budete tedy pozváni na společná jednání** (pokud nám v dotazníku níže poskytnete kontaktní email) a zároveň vás již **nyní žádáme o vyplnění úvodního dotazníku.**

Vyplněný dotazník prosím odevzdejte do schránky u budovy obecního úřadu nebo vyplňte online na stránkách obce nejpozději do 31.7.2023.

Antonín Marinov, starosta obce

Úvodní dotazník pro obyvatele obce Malá Morava

1. Jako obyvatel obce Malá Morava jsem se životem v obci? *(zakroužkujte maximálně 1 možnost)*

1. velmi spokojen	4. spíše nespokojen
2. spíše spokojen	5. velmi nespokojen
3. můj postoj je tak napůl – neutrální	

2. Co se Vám na Vaší obci nejvíce líbí? *(zakroužkujte maximálně 3 možnosti)*

1. klidný život	6. dobrá dopravní dostupnost
2. dobré mezilidské vztahy	7. kulturní a společenský život
3. příznivé životní prostředí,	8. sportovní vyžití
4. blízkost přírody	9. vzhled obce
5. dostupnost pracovních příležitostí	10. jiné

3. Co se v rozvoji obce za posledních 5 let dle mého názoru opravdu podařilo (1-3 věci)?

- a.
- b.
- c.

4. Co se Vám na Vaší obci nelíbí? *(zakroužkujte maximálně 3 možnosti)*

1. špatné vztahy mezi lidmi	7. nevyhovující veřejná doprava
2. nezájem lidí o obec	8. nedostatečná bytová výstavba
3. málo kvalitní životní prostředí	9. nepořádek v obci
4. nedostatek pracovních příležitostí	10. špatné podmínky pro podnikání
5. nedostatečný kulturní a společenský život	11. špatná dostupnost lékaře
6. nedostatek / špatná dostupnost obchodů a služeb	
12. jiné	

5. Co Vám v obci chybí (1-3 věci)?

- a.
- b.
- c.

6. Pokuste se zhodnotit obec z hlediska níže uvedených podmínek

(v každém řádku zakroužkujte číslici, která odpovídá míře Vaší spokojenosti):

		velmi spokojen	spíše spokojen	spíše nespokojen	velmi nespokojen	je mi to lhostejné
1	bydlení	1	2	3	4	5
2	školy	1	2	3	4	5
3	zdravotnictví	1	2	3	4	5
4	veřejná doprava	1	2	3	4	5
5	kultura a společenský život	1	2	3	4	5
6	sportovní vyžití	1	2	3	4	5
7	životní prostředí	1	2	3	4	5
8	péče obce o své prostředí	1	2	3	4	5
9	podmínky pro podnikání	1	2	3	4	5
10	rozvoj obce	1	2	3	4	5
11	informovanost o dění v obci	1	2	3	4	5

7. Mezilidské vztahy v obci považujete za:

1. velmi dobré	4. špatné
2. spíše dobré	5. nedovedu posoudit
3. ne moc dobré	

8. Myslíte si, že obyvatelé obce mají dostatek příležitosti ke vzájemným společenským kontaktům?

1. rozhodně ano	4. rozhodně ne
2. spíše ano	5. nedovedu posoudit
3. spíše ne	

9. Sledujete informace o dění v obci na webových stránkách?

1. pravidelně (min.1x za týden)	3. vůbec
2. občas (cca 1 za měsíc)	4. nemám internet

10. Podílel/podílela jste se v uplynulých čtyřech letech na rozvoji své obce nebo společenského a kulturního života v obci?

1. rozhodně ano	4. rozhodně ne
2. spíše ano	5. nedovedu posoudit
3. spíše ne	

11. Pokud ano, jakým způsobem?

.....

.....

12. Jste ochoten/ochotna udělat něco pro rozvoj své obce?

4. rozhodně ano	4. rozhodně ne
5. spíše ano	5. nedovedu posoudit
6. spíše ne	

13. Pokud ano, jak se můžete zapojit?

.....

.....

14. Představte si, že můžete rozhodnout o využití obecních finančních prostředků. Na co byste je přednostně využil/a? (zakroužkujte maximálně 3 možnosti)

1. zlepšení podmínek pro podnikání
 2. podpora bytové výstavby (dobudování technické infrastruktury a místních komunikací)
 3. častější spoje veřejné dopravy
 4. zřízení dalších provozoven obchodu a služeb v obci
 5. rekonstrukce místních komunikací
 6. podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit
 7. péče o veřejnou zeleň a prostředí v obci
 8. opravy památek v obci
 9. jiné.....
-

15. Na co by měli být, dle vašeho názoru, v následujících 5 letech využity finanční prostředky obce prioritně. (přiřadte číslo dle nejvyšší priority - 1 nejdůležitější, 5 absolutně nedůležité):

Priority pro financování aktivit v obci	Priorita č.	Doplňující poznámka/námět
Budování cyklostezek, cyklotras		
Podpora rozvoje malého podnikání, zřízení dalších provozoven obchodu či služeb, nějaká další forma spolupráce podnikatelů s obcí		
Zlepšení podmínek pro podnikání, podpora podnikatelských záměrů, které zvýší zaměstnanost obyvatel		
Podpora rozvoje cestovního ruchu		
Zvyšování kvality vzdělávání (MŠ) – investice do školní budovy, vybavení tříd, kvality pedagogů, zajištění specifických potřeb dětí/žáků		
Kultura, společenský život volnočasové aktivity a zakládání nových tradic		
Rozvoj sociálních služeb (např. péče o seniory, občany v nouzi, charitní služby)		
Budování podmínek pro bydlení – nové stavební parcely, prostor pro „usídlení“ mladých rodin		
Výstavba nájemních bytů v obci		
Vytváření nových pracovních míst		
Opravy nebo budování nových místních komunikací, chodníků a parkovišť		
Rekonstrukce nebo výstavba nových sportovišť a dětských hřišť		

d. Neziskovou organizaci působící v obci - jakou

Obec Malá Morava pořádá zájezd

Zlatokopecský skanzen ve Zlatých horách

24. června 2023

Cena zájezdu 295,- Kč,
důchodci a děti s trvalým pobytem v obci 70,- Kč
ostatní občané s trvalým pobytem v obci 100,- Kč

Časy odjezdu:
7:00 Malá Morava, bytovky
7:05 Vysoký Potok, MŠ
7:15 Podlesí, náměstí
7:30 Vojtíškov, bytovky

Naučná stezka na Mechovém jezírku na Rejvízu

Kapacita autobusu 45 osob, přihlášky, včetně platby za dopravu se přijímají na obecním úřadě v Malé Moravě.
Info na obecním úřadě na tel.: 583 240 161 nebo Mgr. Jaromír Straka tel.: 604 930 516.

Kdo má v zahradě ořešák, nemusí se bát vysokého tlaku a vypadávání vlasů

Mají ohromné výhody pro vaše zdraví – nejjednodušší je připravit si z nich čaj, zápar anebo si je jednoduše přidat do koupele.

Co dokáže ořechový list

Je výborným lékem na žaludek, zlepšuje trávení, čistí hleny v žaludku i ve střevech, čistí je od parazitů a celkově posiluje organismus.

Připisuje se mu i schopnost snižovat hladinu cukru v krvi.

Podporuje funkci jater.

Vynikající při prevenci a léčbě zánětu dásní (čaj třeba použít na vyplachování).

Stimuluje obranné reakce organismu proti působení bakterií a virů.

Příznivě ovlivňuje funkci kloubů, žil a vazů.

Podporuje funkci slinivky, působí proti plynatosti.

Vhodný je při rekonvalescenci po operacích či ozařování.

Snižují krevní tlak.

Čistí krev, proto léčí zevnitř kožní ekzémy, akné, strupovitá ložiska na hlavě a při nehtech.

Má baktericidní účinek, používají se proto i na léčení hnisajících ložisek v ústní dutině.

Zastavuje také průjem, podporují růst vlasů.

Posiluje činnost imunitního systému.

Pomáhá revitalizovat poškozenou či narušenou kůži.

Je účinný při mykóze nehtů.

Fantastický na oplachování vlasů, posiluje

a bojuje proti vypadávání vlasů.

Obklady zmírňují bolesti způsobené revmatismem.

Je účinný i na akné a pleť

Dobře poslouží při ekzémeh, psoriáze (lupénce), ba i při pásovém oparu.

Zmírňují nadměrné pocení – skvělá přísada do koupele.

Teplé obklady ze spařených listů vytahují hnis, hojí rány, otoky a vředy. Zevně se používá i při zánětech dutiny ústní, paradentóze, při nadměrném pocení, při očních zánětech, při křečových žilách, omrzlinách.

Listy jsou vděčné na sběr a tvoří výbornou přísadu do koupele.

Silný odvar odstraňuje nadměrné pocení nohou.

Známý je i ořechový olej na vlasy, který čistí vlasovou pokožku, posiluje vlasové kořínky.

Při vnitřním užívání třeba dávat pozor na to, že mírně snižuje krevní tlak, proto by si ho měli sledovat Hypotonici.

Ořechové listy mají antibakteriální účinek, používají se proto i na léčení zanícených dásní a hnisajících ložisek v ústní dutině.

Čistí krev, proto jimi léčíme zevnitř kožní ekzémy, akné, strupovitá ložiska na hlavě a při nehtech.

Zastavují také průjem, tiší bolestivé hemoroidy a podporují růst vlasů.

Posilují činnost imunitního systému.

Recepty z ořechových listů:

Listy vlašských ořechů se sbírají od května do srpna, kdy jsou zelené.

Tinktura na zrychlení trávení

Listy vlašských ořechů se také mohou podávat ve formě tinktury, půl čajové lžičky, před hlavními jídly po dobu 15 dní.

Připravuje se takto:

Do skleněné nádoby vložte 2 lžice sušených a jemně nasekaných listů vlašských ořechů. Nalijte na ně 100 ml alkoholu. Nádobu zavřete a nechte odstát 10 dní. Nádoba se třepe několikrát denně. Tinkturu sceďte přes gázu a nechte ji odstát dalších 6 dní v chladničce. Opatrně přecedte a uchovávejte v lahvičce se zátkou. Označte a uložte na tmavém místě. Tinktura vydrží 2 roky.

Nálev na unavené oči a oční zánět

Vysušené ořechové listy povaříme dvě minuty ve vřelé vodě a ještě je necháme vyluhovat 20 minut. Po vychlazení zápar přefiltrujeme přes čisté plátno. Do zápary ponoříme gázové čtverečky a přiložíme je na zavřené oční víčka přibližně na 10-20 minut. Toto opakujeme vícekrát denně s použitím stejného zápary, který vždy trochu přihřejeme.

Ořechový extrakt

Sto gramů rozdrčeného čerstvého zeleného oplodí nebo listů ořechu a 5 gramů nadrobno posekaných mandlí zalijeme půl litrem lihu. Necháme při pokojové teplotě 2-3 týdny louhovat, občas protřese. Pijeme denně jeden kalíšek nalačno, nejlépe ráno, na zlepšení trávení, při zahlenění střev, parazitech nebo jako zdravý aperitiv.

Čaj z ořechových listů

Je to jednoduché: Kopcem naloženou čajovou lžičku ořechových listů (pokrájených) zalijte čtvrt litru vroucí vody a nechte krátce vyluhovat.

Takový čaj silně pročišťuje krev, prospívá organismu při trávicích obtížích, nechutenství, střevních parazitech, ale i při žloutence a dokonce při cukrovce. Trocha snižuje i krevní tlak. Při použití jako výplach úst pomáhá při léčbě zánětů dásní a ústní dutiny.

Kdy odstranit květy česneku

Pro začátek své rostliny pozorně sledujte – česnek vám totiž dá vědět, jakmile se bude chystat kvést. Tehdy se v jeho středu objeví ztlustlý stonek, který bude velmi rychle mířit nahoru. A pokud se to stane, tak rozhodně nesmíte čekat – čím dříve ho odstraníte, tím lepší vaše úroda bude. A co si počít? Nemusíte ho hned stříhat. Je to zcela zbytečné a mohli byste nechtě poškodit i jiné listy.

Místo tohoto přistupte k ruční práci. Česnek si ve spodní části opatrně přidržíte a jemným tahem květ jednoduše ze středu vytáhněte. Půjde to skoro samo. Květy lze hodit na kompost nebo je použít jako základ na výluh nebo hnojení, které zároveň odpudí i půdní škůdce. Po osmi dnech je vhodné listy česneku v horní části svázat na uzel, aby se problém neopakoval.

Sterilovaný česnekový květ

Suroviny: stvolý česnekového květu (česnek paličák), nakladač Nova, mrkev, cibule, křen, hřebíčky, nové koření, hořčičná semínka, bobkový list, koriandr, 2 cm větvička tymiánu (do každé skleničky), špetka pálivé papriky.

Omyté stvolý nakrájíme na délku 2-3 cm a další postup je stejný jako při nakládání okurek. Připravíme si nálev. Do sklenic o obsahu cca 2 dl (i menší) střídavě vkládáme nakrájené

stvolý, mrkev, cibuli a křen. Nahoru přidáme koření, zalijeme horkým nálevem a 15 minut sterilujeme. Sklenice necháme vychladnout dnem vzhůru.

Nyní je vhodná doba k „zaštipování“ česneku (čím mladší je stvol, tím je křehčí; starší už bývají dřevnaté) a pro většinu pěstitelů paličáků je to odpad, který většinou končí v kompostu. Je to nejen zajímavá příloha, ale i ozdoba.

Proč je dobré jíst sádlo, slaninu a cibuli

Zdalo by se, že sádlo, slanina a cibule nejsou nejužitečnějšími potravinami, ale ve skutečnosti mohou tělu přinést mnoho výhod.

Sádlo

Sádlo obsahuje velké množství tuku, což není vždy pro tělo prospěšné. Pokud je však konzumován v rozumném množství, může být pro tělo prospěšný a dokonce nezbytný. Sádlo je bohaté na vitamín D, který je důležitý pro pevné kosti, udržení zdravých zubů a ochranu před různými nemocemi. Navíc obsahuje pro tělo potřebné mastné kyseliny, které pomáhají snižovat hladinu cholesterolu v krvi a zlepšují činnost cévního systému.

Slanina

Slanina je stejně jako sádlo zdrojem tuku, ale obsahuje také vitamín B1, který se podílí na metabolismu a udržování zdraví nervové soustavy. Slanina navíc obsahuje bílkoviny nezbytné pro udržení zdravých svalů a tkání a také selen, který pomáhá chránit buňky před poškozením.

Cibule

Cibule obsahuje mnoho užitečných a důležitých látek, jako jsou vitamíny C, B6 a kyselina listová. Je také bohatým zdrojem antioxidantů, které pomáhají chránit buňky před poškozením a posilují imunitní systém. Cibule navíc obsahuje kvercetin, který snižuje hladinu cholesterolu v krvi a zlepšuje cévní systém.

Sádlo, slanina a cibule tedy mohou poskytnout tělu mnoho výhod, pokud jsou konzumovány v rozumném množství. Jsou bohatým zdrojem základních živin a mohou pomoci zlepšit funkci cév, posílit kosti a svaly, chránit buňky před poškozením a posílit imunitní systém. Je však třeba mít na paměti, že použití těchto produktů ve velkém množství bude zdraví škodlivé.

Zdroj: zahrada.video

Opravená kaplička ve Žlebě

Na snímcích je krásně opravená kaplička ve Žlebu, o kterou se stará paní Veronika Došková a její rodina.

Foto Katka Maurerová

Naši jubilanti

V dubnu oslavili
93 let

pan **Jiří RYBÁREK**

85 let

paní **Zdenka KUTNAROVÁ**

a 80 let

paní **Irena KOUŘILOVÁ.**

V květnu oslavili

70 let

paní **Dagmar HULÍNOVÁ**

a 65 let

pan **Dušan MASNÝ.**

V červnu slaví 96 let

pan **Jozef HELDES**

a 80 let

paní **Helena JURÁNKOVÁ.**

Všem našim jubilantům
srdečně blahopřejeme.

OLŠOVÁČEK[©]

PŘÍLOHA PRO DĚTI

Milé děti,

kolem nás je léto, všechno se zelená a kvete. Květiny milujeme nejen my, ale ještě jedni malí tvorečkové. Jsou to motýlci. Svým sosáčkem pijí z květin sladký nektar a tak pomáhají květy opylovat. Jejich křídla jsou pokryta droboulinkými šupinkami, na nichž odraz světla a pigment (barvivo) způsobuje nádherné barvy. Vědecký název je „lepidoptera“, což doslova znamená „šupinokřídlo“. Motýli jsou denní i noční. Ti, co létají v noci, známe jako můry.

Jak se motýlek narodí? Motýlí samička naklade na rostlinu až několik tisíc vajíček. Z těch se vyklubou maličké housenky, které se onou rost-

linou živí. Až vyrostou a jsou dost velké, najdou si klidné místo a vytvoří kolem sebe ochranou schránku - kuklu. V té potom dojde k jedné z nejúžasnějších proměn ve zvířecí říši - housenka se začne měnit v motýla. Když je tento proces dokončen, kukla praskne a motýl se vyklubne.

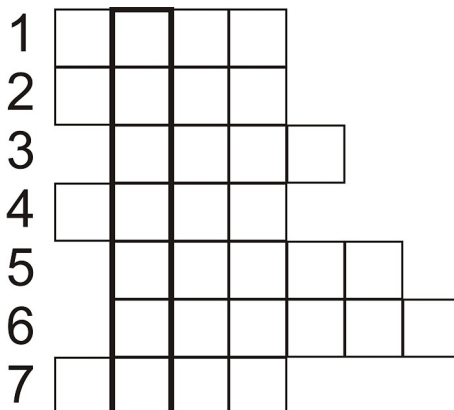
Nemůže hned létat. Musí osušit mokrá křídla, a když se mu to podaří, může vzlétnout. Potom jeho život není dlouhý. Trvá jen 2 až 4 týdny. Za tu dobu se musí spářit, naklást nová vajíčka a dát tak vzniknout novému pokolení.

A proto nechte motýlky žít, děti, nechte je, ať si svůj krátký čas užijí a mohou se těšit z plodů léta. Oni Vás za to odmění svou křehkou krásou.

Motýlek

Podívejte, milé děti,
motýlek k Vám právě letí!
Posadil se na kytičku
a tam počkal na chvíličku.
Pak křídélky zamával,
a pak letěl zase dál.

Doplňovačka

Tajenka skrývá jeden druh motýlů.

1. Polední jídlo.
2. Opak velkého.
3. Věc, kterou si obouváme na nohu.
4. Končetina, která nám umožňuje chodit.
5. Luštětina.
6. Samec od kočky.
7. Když si kočička olizuje kočiček, tak se...

8. 7. 2023
Legenda
o sovích strážcích
Vysoký Potok
21:00
 louka před
 obecním úřadem

15. 7. 2023
Čapí
dobrodružství
Vysoká
21:00
 areál u Lužíků

22. 7. 2023
DC Liga
supermazlíčků
Podlesí
21:00
 náměstí v Podlesí

19. 8. 2023
Shazam
Malá Morava
20:15
 hřiště u školy

VSTUP ZDARMA Občerstvení zajištěno. V případě nepříznivého počasí se promítání přesouvá do krytých prostor nebo bude v jiném termínu.

Pod cívkou

Zdravím čtenáře,

pro toto vydání jsem vybral jednu méně známou minci přímo z Podlesí, respektive z části zvané lidově „Hinterstadt“. Ve stráni, kde jsem ji našel, již nějaká ta mince pod cívkou padla a přímo tuhle minci se mi podařilo najít asi již na třetí „dohledávku“. Bylo to v prosinci roku 2019. Počasí ještě přálo, země nebyla zmrzlá, a ani sněhová nadílka se v tenhle čas ještě nekonala. Ale již k samotnému stříbrníku.

To, že se jedná o 3 krejcar, jsem správně odhadl už na místě a ročník 1619 vyražený na minci mě velmi potěšil, protože mince starší než za Františka Josefa I. se v této lokalitě nacházely zřídka. Po delším hledání na internetu a přezkoumáním několika podobných 3 krejcarů jsem konečně ten „můj“ identifikoval.

Panovníci, za kterých byla ražena, byli Jindřich Václav (1617-1639) a Karel Fridrich (1617-1647) - synové Karla II. Minstberského. Tento rod spravoval knížectví Olešnické - ano, to město Olešnice v Orlických horách.

Synové Karla II. Minstberského se ujímali vlády v nesmírně složitém období a stavovské povstání i průběh Třicetileté války se projevil na osudech obou posledních Poděbradovců. Starší a zkušenější Jindřich Václav příliš nevěřil v úspěch stavovského povstání a po bitvě na Bílé hoře otevřeně vystoupil proti plánům na pokračování odboje a podařilo se mu pro tento názor získat i většinu slezského sněmu, který vyzval Fridricha Falckého, aby opustil zemi. Výrazným podílem poté přispěl na vzniku tzv. Drážďanského akordu, který zajišťoval slezským stavům (s výjimkou Krnovska) generální pardon a zachování jejich práv a svobod. V letech 1629-1639 byl vrchním slezským hejtnanem a tedy nej-

výším zástupcem panovníka ve Slezsku. V této funkci zprostředkoval uzavření Pražského míru mezi Habsburskou monarchií a Saskem. Jindřich Václav byl dvakrát ženatý. První manželství s kněžnou Annou Magdalenou z Wittelsbachu (+1630) zůstalo bezdětné, podruhé se kníže oženil roku 1636 s prostou šlechticnou Annou Voršilou z Rybnice (v lednu 1637 byla císařem Ferdinandem II. povýšena na kněžnu *von Bernstadt*). Z tohoto svazku se narodila dcera Anna Alžběta a dva synové neznámých jmen, ale všichni tři zemřeli v dětském věku. Sám kníže zemřel 21. srpna 1639 ve Zbytově u Bernštatě ve věku nedožitých 45 let.

O rok mladší Karel Fridrich po převzetí vlády převzal olešnickou část knížectví, kdežto Jindřichu Václavovi připadl Bernštat. Válečné osudy mladšího Poděbradovce byly značně dramatické. Když v srpnu 1633 slezská protestantská knížata uzavřela s městem Vratislaví dohodu o obraně víry proti Habsburkům, byl kníže jedním z účastníků. Dohoda se však ukázala neuskutečnitelnou. Sám Karel Fridrich se v listopadu 1633 vzdal v Olešnici císařskému vojsku a byl i s celou rodinou internován. Plány na jeho převoz do Vídně a postavení před soud ztroskotaly, když švédský generál Duval na počátku roku 1634 Olešnici obsadil a knížete osvobodil.

Po uzavření Pražského míru byla knížeti císařem udělena milost. Stejně jako jeho bratr byl i Karel Fridrich dvakrát ženatý, ale pouze z prvního manželství s kněžnou Annou Žofií von Sachsen - Altenburg pocházela dcera Alžběta Marie. Ta se 1. května 1647 provdala za Sylvia Nimroda, knížete württemberského. Měsíc po svatbě dcery kníže Karel Fridrich zemřel ve věku 54 let jako poslední slezský Poděbradovec a kní-

žectví přešlo pod vládu Sylvia Nimroda.

A na nás je si zase jenom domýšlet, kdo z našich dávných předků a za jakých okolností ji ze svého měšce či děravé kapsy vytratil.

Jan Krejčí

Březinova Vlastivěda moravská - Vysoký Potok

Občas se nás někdo zeptá, proč se náš zpravodaj jmenuje právě Devítka, a my trpělivě vysvětlujeme, že číslo devět symbolizuje počet vesnic, z nichž se dnes skládá současná obec Malá Morava. V úvodních číslech našeho zpravodaje jsme jednotlivé obce představovali citací z Vlastivědy šumperského okresu. Ale i ta si vzala jako pramen historického poznání našeho kraje ve Vlastivědě moravské Dr. Jana Březiny, vydané v několika částech, mapujících místopis Moravy. Nás nejvíce zajímá část, věnovaná Šumperskému, Staroměstskému a Vízmborskému okresu, vydaná v roce 1932, v časech první Československé republiky. Hranici mezi prvními dvěma tvořila řeka Morava.

Snad nebude od věci, pokud si z výše uvedené knihy ocitujeme v Devítce kapitoly přímo věnované našim vesnicím a porovnáme je s naší současností, která je od těchto popisů vzdálena devadesát let...

Arnošt Juránek

Vysoký Potok

Vysoký Potok (Hohenfluß) je německá katastrální (1 579 ha) a politická samostatná dědina na severním okraji Hrubého lesa a severovýchodním svahu Jeřábu (999 m). Vesnice stoupá od řeky Moravy (510 m) podél potoka až do výšky 670 m. Nade vsí vine se silnice ke kapli Největší Trojice do výšky 889 m.

Vysoký Potok vyrostl, jako některé jiné vesnice jeho sousedství, např. Krumperky, Křivá Voda, Zlatý Potok a Vlaské, teprve v druhé polovině XVI. století. Jako příslušný k rudskému panství uvádí se poprvé roku 1615. Kolem r. 1677 měl 19 usadlých (13 sedláků mělo po 40 měřících a 5 domkářů bylo bez polí). Mezi usadlíky byli podle Slavíka dva Čechové. Rychtářem byl

Jan Langer, který měl 75 měřic polí.

Roku 1749 náleželo vysokopotockým poddaným 392 $\frac{1}{8}$ měřic polí, 6 $\frac{1}{8}$ měřic zahrad, 140 měřic úhoru, 73 měřic pustín, 3 měřice lesa, 30 vozů sena a olejna se třemi stupami. Stavení bylo 19, z nich 5 na obecním, komínů 20. Obecní pečeť měla ve znaku srdce, do něhož byly svrchu zatnuty tři kvítky, a nápis GEMEIN-HOHENFLUS.

Obyvatelé Langer, Wolf, Gielner, Faulhammer, Kopp a Rotstock zachovali si rodné domy od třicetileté války přes rok 1749.

Roku 1780 vyrovnala obec spor o robotu s vrchností smírem. Roku 1793 měla dědina 36 domů s 314 obyvateli, r. 1839 36 domů s 336 obyvateli, dědičnou rychtu, knížecí myslivnu a mlýn, r. 1921 54 domů se 244 katol. obyv. (234 Němci, 10 Čechy), r. 1930 45 domů, 221 obyv.

(197 Němců, 23 Čechů, 1 cizinec), 214 katolíků a 2 evangelíky.

Vysoký Potok má německou jednotřídku, státní myslivnu a mlýn. Přifařen je do Krumperků; tam přísluší také četnickou stanicí. Poštovní úřad má v Malé Moravě.

V Hrubém lese na vysokopotocké půdě jsou nad Kouřilovým lomem tři balvany. Lid říká tomu místu „U tří oltářů“, protože se tam prý konaly v šeré minulosti pobožnosti.

Vysoký Potok má v listovním archivu šumperského soudu dvě pozemkové knihy se zápisy od roku 1723 a listář, založený roku 1807.

Jan Březina, 1932

Sokol Malá Morava, z.s. - fotbalový oddíl pořádá

turnaj starých pánu (nad 35 let)
při příležitosti výročí

65 let fotbalu

24. 6. 2023 od 12:30 hod.

na Malé Moravě

Sokol Boříkovice

FK Hanušovice

Sokol Malá Morava

Sokol Velké Hostěrádky

Soutěže „o Krále střelců“ a „o Krále pivaře“!!!

(a klidně to může být i Královna 😊)

**Ve večerních hodinách TANEČNÍ ZÁBAVA,
o kterou se postará legendární skupina PROTEKTOR**

MIRA SKLENÁŘ

Fotbalové mini hřiště a vyžití pro děti

Prezentace historických fotografií

Projížďky na koních

Kronika a vývoj fotbalu na Malé Moravě

TOČENÁ KOFOLA

MAKRELY

Hasičská výstroj

TOČENÉ PIVO

STEAKY

KLOBÁSKY

KUŘECÍ STEHNA

Po závěrečné bitvě s Hanušovicemi nakonec pátí

Skončil další ročník okresní fotbalové soutěže, v níž hrál náš Sokol ve skupině A a po sérii úspěšných vystoupení skončil na pátém místě tabulky jako jeden ze čtyř týmů s aktivním skóre.

Dva naši fotbalisté se umístili v první desítce střelců, a to Čestmír Jaroš se 13 vstřelenými brankami a na 6. místě Vladimír Marčan s deseti góly.

Níže vám přinášíme výsledky jarní části soutěže spolu s konečnou tabulkou.

Tatran Písařov - Sokol Malá Morava 4:0 (poločas 1:0; hrálo se v sobotu 25. 3. od 15:00 hod., 55 diváků, rozhodčí: Roman Kratky - Stanislav Kubíček, Petr Musil)

Sokol Malá Morava - Sokol Jedlí 4:1 (poločas 2:0; hrálo se v sobotu 1. 4. od 15:30 hod., 60 diváků, rozhodčí: Jakub Kašpar)

Sokol Brníčko - Sokol Malá Morava 0:3 (poločas 0:3; hrálo se v sobotu 8. 4. od 15:30 hod., 50 diváků, rozhodčí: Roman Kratky - Martin Kutal, Dominik Poláček)

Sokol Malá Morava - FC Rovensko 2:1 (poločas 1:0; hrálo se v sobotu 15. 4. od 16:00 hod., 47 diváků, rozhodčí: Vladislav Rulíšek - Tomáš Chodura, David Krejčí)

Sokol Sudkov „B“ - Sokol Malá Morava 2:10 (poločas 2:5; hrálo se v sobotu 22. 4. od 16:00 hod., 65 diváků, rozhodčí: Tomáš Chodura)

TJ Postřelmov „B“ - Sokol Malá Morava 3:0 (poločas 2:0; hrálo se v sobotu 29. 4. od 16:00 hod., 67 diváků, rozhodčí: Vladislav Rulíšek)

Sokol Malá Morava - FK Hanušovice 1:2 (poločas 1:1; hrálo se v sobotu 29. 4. od 16:00 hod., 230 diváků, rozhodčí: Pavel Jílek)

Konečná tabulka:

1. TJ Postřelmov „B“	18	17	0	1	67:11	52
2. Tatran Písařov	18	15	0	3	64:22	46
3. TJ Libina „B“	18	12	0	6	58:37	35
4. FK Hanušovice	18	11	0	7	41:41	31
5. Sokol Malá Morava	18	10	0	8	56:44	30
6. Sokol Hrabšířín	18	7	0	11	47:49	23
7. Sokol Brníčko	18	6	0	12	26:44	19
8. FC Rovensko	18	6	0	12	28:55	16
9. Sokol Sudkov „B“	18	5	0	13	33:68	15
10. Sokol Jedlí	18	1	0	17	19:68	3

Opravy chladniček, mrazniček, elektrických sporáků, bojlerů, aku kamen u Vás doma.

Prodej nových chladniček, sporáků a bojlerů. Jejich zapojení a předvedení.

Kabát Jan, B. Němcové 595, Jeseník

Mobil: 606 420 133

E-mail: kabat-opravy@volny.cz

Žebříček B-Morava, oblastní žebříček Hanácké oblasti a MS kraje // Vojtíškov // 17. a 18. 6. 2023

Foto: Tomáš Bubela

Pozvánka na závod v orientačním běhu

Kdy:

* sobota 17. června, start: 12:00 hod.

* neděle 18. června, start: 10:00 hod.

Kde:

* Vojtíškov, horní konec obce

* Jednoduché tratě pro rodiče s dětmi a příchozí

* Přihlášky možné na místě

* Občerstvení zajištěno

Více informací:

* <https://vojtitiskov2023.ssu.cz>

Pořádají:

* SK Severka Šumperk

* Magnus Orienteering

Info

Pořadatelé

Magnus Orienteering

Partneři

KOSTKA
www.kostkakolobezky.cz

Šumperk

